

RAD a Linux alatt

Az Omnis Studio a Javához hasonló módon közelíti meg a programfejlesztést.

A linuxos programok fejlesztésére használt gcc-fordítóprogramot a teljes Unix-világ szabványként ismeri el. Gyors, érthető és szabványos C-re fordít (vagy C++-ra a g++ fordítóprogram esetében). Akik azonban már írtak nagy make-fájlokat, tudják, hogy ez önmagában nem állja meg a helyét teljes fejlesztői környezetként. A többprogramozós feladatoknál nagy segítséget jelentenek az olyan komoly eszközök, mint például a Cygnus cég Code Fusion és Source Navigator rendszerei, ezek egyre inkább megkönnyítik nagy projektek fejlesztését.

Vizont a legtöbb hivatásos programfejlesztő a RAD (Rapid Application Development) eszközökre támaszkodik az alkalmazások tervezése, modellezése és kódolása közben. Az ilyen alkalmazások nagy része az adatbázisok körül forog, hiszen sokukat az egyes szervezetek saját használatra vagy a különböző piaci rétegeket összefogó tanácsadók számára készítették. Ilyenek például a számlázási vagy adatbázis-elérési rendszerek, a fogyasztói tanácsadói rendszerek, illetve az olyan eszközök, amelyek már létező webes szolgáltatásokat olvasztanak össze, és így az alkalmazottak egy böngésző segítségével kereshetnek bizonyos adatokat. A belső fejlesztők más jellegű gondokkal küzdenek: a nagyon szűkös határidők, az illeszkedés a már létező rendszerhez, valamint az, hogy az adott eszköz fusson a szervezetben megtalálható többféle felületen is.

Egy komolyabb feladat elkészítése a következőképpen történhet:

1. Tervezés, majd a fejlesztés munkamenetének kidolgozása.
2. Modell (ha a dolgok lassan haladnak), vagy a bemutatópéldány (ha a dolgok gyorsan haladnak) elkészítése.
3. A program fejlesztése.
4. A program ellenőrzése először házon belül, majd a felhasználás helyén.
5. A program bevezetése és a szükséges javítások elvégzése.

Az ehhez hasonló tervek megvalósításához a Java megfelelőnek tűnik, hiszen rendszerek között átvihető nyelv, a Weben is működik, és úgy néz ki, hogy mindenki elfogadja. De ahogy több félbehagyott terv fejlesztője is elmesélhetné, a Java nem mindig jelent teljes körű megoldást. Az ilyen belső tervek megvalósítására gyakran használják még a Visual Basicet.

Ezekkel a belső tervezetekkel az a gond, hogy a bemutatópéldány elkészítése és a fejlesztés olyan sok időt és pénzt emészt fel, hogy a terv kivitelezhetetlenné vagy túl költségessé válhat. A fő nehézség, hogy miként lesz a tervből bemutatópéldány, majd ebből végleges program. Ami a többi gondot illeti, azt a megfelelő eszközök vagy a tehetség hiánya okozhatja, esetleg az, hogy több felületen működőre kell tervezni a programot (esetleg „webes” programot kell készíteni, ami szintén kihívás).

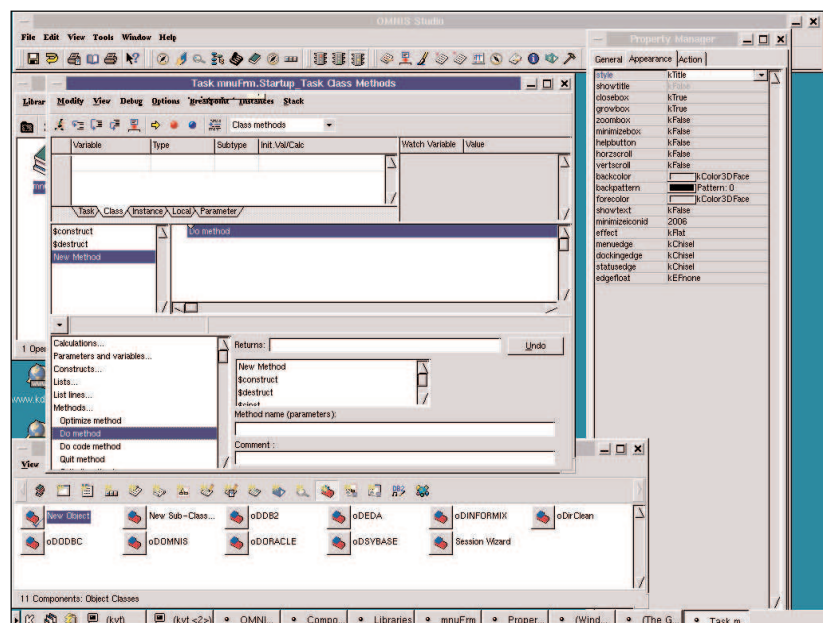
A keresett megoldást a RAD-eszközök nyújtják. Ezek ötvözik a grafikus kezelőfelület hatékonyságát a szükséges adatbázis-kezelő szolgáltatásokkal és egy olyan eszközzel, ami az alkalmazás kódolásában, hibajavításában és üzemeltetésében segít.

Az Omnis Studio

Míg néhány csúcsmínőségű eszköz Linuxon is elérhető már egy ideje – közülük jó pár tízezer, vagy annál is több dollárért – azok, akiknek RAD-eszközökre lenne szükségük, figyelembe sem veszik a Linuxot (a Borland ígéretes Kylix nevű eszköze sem jelent még meg).

A linuxos programfejlesztésben új játékos az Omnis Software cég által kiadott Omnis Studio. Annak ellenére, hogy ez a csapat és terméke már mintegy húsz éve a piacon van, csak a múlt év folyamán kezdtek linuxos termékeket forgalmazni. Elmondhatjuk, sikerült a magas színvonalú termékeket szerencsésen átültetni Linuxra. Az Omnis Studio a Javához hasonlóan gondolkodik, így hatékony grafikus környezetben, több felületen működő programot hozhatunk létre.

Az Omnis olyan futtatómotort használ, amellyel programokat fejleszteni és végrehajtani egyaránt lehet. Ha szerződésünk engedi a módosítást, akkor új programokat is létrehozhatunk, egyébként csak már létezőket futtathatunk. Meglepő módon a futtatómotor mindössze egy megabájtos (leszámítva az esetleg szükséges programozói könyvtárakat). Meglepő, hogy az alkalmazások ennek ellenére is elfogadható sebességgel futnak, főleg, ha figyelembe vesszük, hogy a rendszer futás közben értelmezi a programot. Az Omnis Studio programjainak futtatásához szükséges alkalmazások már léteznek Linux, Windows és Macintosh alatt is. Hogy ezt miért érdemes külön kiemelni? Képzelnék el, hogy fejlesztünk egy programot Linux alatt, majd ezt a programfájlt Windows alatt módosítjuk (mert például fejlesztői szerződésünk van a Studióra), majd a frissen módosított programot egy Macintoshon futtatjuk. Úgy kell elképzelni a programokat, mint egy parancsállományt, amit bármely gépen szerkeszteni lehet. Gyakorlott Omnis és egyéb eszközök (Java vagy Visual Basic) felhasználóitól hallottam, hogy a Visual Basic alatt eltöltött fejlesztési idő körülbelül 20 százalékára van szükség az Studióban megtalálható

Az Omnis Studio kezelőfelülete

ötleteknek köszönhetően. Ilyen segítség például a teljes projektben megtalálható változónevek automatikus kiegészítése gépelés közben, valamint az olyan egyfájlos munkák, amelyekben összegyűjtjük az összes fontos adatot.

Webes varázslók

Az Omnis úgy véli, hogy legnagyobb vetélytársa a Visual Basic. A jó hír az, hogy a Studióval a belső fejlesztési terveket Linux alatt windowsos munkaállomások, vagy költséges unixos RAD-eszközök nélkül fejleszthetjük, és tetszőleges felületen futtathatjuk, akár egy böngésző segítségével. A képeken a Studio kezelőfelületét láthatjuk. Nehéz csupán egy-két kép segítségével bemutatni a rendszer számtalan lehetőségét, a képeken azért látható néhány eszközkészlet, tulajdonság, megjegyzésmező és eljárászerkesztő. A gombok, a listák, a menük, a szövegek és egyéb szokványos eszközök a gyors elérhetőség céljából mind egy kupacban találhatóak. A notation nevű parancsnyelv segítségével lehet kódot készíteni az objektumokhoz, de ahogy én tapasztaltam, a Visual Basichez képest sokkal kevesebb kódolás szükséges. A termék teljesen objektumközpontú, objektumöröklődéssel és hatékony osztálykönyvtárakkal rendelkezik.

A Studio két területen nyújt kiemelten nagy segítséget: az adatbázis-hozzáférés és a webalapú fejlesztés területén. Ezen elemek segítségével könnyedén kezelhetünk adatbázisokat, jeleníthetünk meg, módosíthatunk vagy törölhetünk sorokat, mezőket. A rendszer Oracle, Sybase, Microsoft SQL, IBM DB2, vagy bármilyen ODBC-szabványú adatbázis-kiszolgálót támogat. A részletekkel nem kell törődnünk, mi csak megadjuk, hogy milyen formában jelenjenek meg a mezők, és lekódoljuk, hogy mi történjen azokkal az adatokkal, amelyekkel a végfelhasználó dolgozik, a többi az Omnis Studio végzi.

Mivel a fejlesztői felület maga a futtatómotor, az adatbázis-eszközt arra is használhatjuk, hogy az adatbázisokat valós időben kezeljük, akár fejlesztés közben. A sémákat (a mezők elrendezését) átmásolhatjuk az adattáblák között, közvetlenül a programba, vagy akár különböző adatbázis-kiszolgálókon levő adattáblákba is (akár különböző típusok esetén).

Az Omnis Studio olyan bővítményt is tartalmaz, melynek segítségével az általunk írt alkalmazások böngészőből is futtathatók. Alkalmazásunk „webesítéséhez” a programhoz csupán néhány elemet kell hozzáadni, viszont szükséges, hogy a webkiszolgálón telepítve legyen a futtatómotor, valamint minden ügyfél böngészőjébe be kell illeszteni a bővítményt. A lehetőség azonban, hogy a Linuxot alkalmazáskiszolgálóvá varázsoljuk, talán elegendő indokkal szolgál arra, hogy kísérletet tegyünk a Studióval.

Mintapéldány? Ugyan milyen mintapéldány?

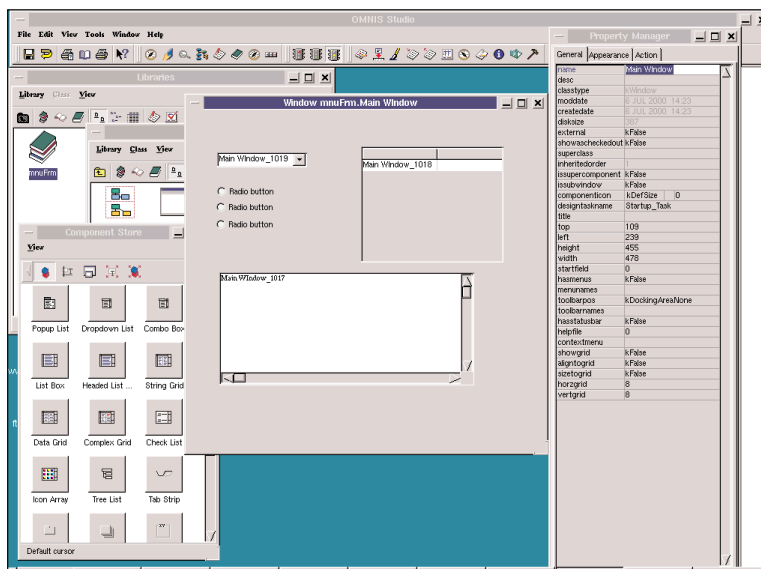
A Studio használatának legnagyobb előnye szerintem az, hogy a mintapéldány – amely az alkalmazásvarázsló, a szabványos eszközkészlet és néhány parancsfájl segítségével elkészíthető – már egy működő program, amit ki lehet próbálni. Ha a bemutatópéldányom még egy kis javításra szorul ahhoz, hogy megfeleljen a tervezetnek vagy az ügyfél kívánásainak, akkor azt azonnal megtehetem, és az új változatot akár a Weben keresztül is eljuttathatom a felhasználókhöz. Az automatikus frissítés lehetőségére nem minden fejlesztőnek van szüksége, de azt mindenki méltányolja, ha a minta-

példányból egy kis csiszolással működő program készíthető.

Az Omnis Studio teljes változata 149 dollárba kerül. Ebben nincs benne semmilyen nyomtatott kézikönyv, de a teljes leírás (több ezer oldal) megtalálható a CD-n. A nyomtatott anyag külön beszerezhető, ha szükség van rá. Az Omnis Studio weboldaláról számos dolgot tölthetünk le ingyenesen, beleértve további adatbázis-támogató modulokat, az Omnis Studio próbaváltozatát és a webes bővítményt (így saját böngészőnkkel is futtathatjuk a weboldalon elérhető, már kész alkalmazásokat). Az Omnis Studio 2.4 korlátozott változata megtalálható a Caldera OpenLinux 2.4 eDesktop termékben is.

A csapdák

Na jó, nagyon tetszik az Omnis Studio, de néhány figyelmeztetést is. Először is, sokáig tart a program használatának elsajátítása, talán a „könnyű megérteni, de bonyolult alkalmazni” leírás illik rá a legjobban – akár a Linuxra. A Studio saját parancsnyelvét, valamint rengeteg saját tervezésű varázslót és eszközt használ. Ezek mind hasonlítanak a Visual Basichez, de a Studiónak saját logikája van. Ha időt szánunk megtanulására, akkor lenyűgöző dolgokat tudunk

A RAD eszközöknél megszokott hatékony környezetet használhatjuk

készíteni, de ha csupán babrálunk vele, akkor még csak felszínesen sem fogjuk megismerni képességeit. Az Omnis komoly erőt fektet a termék használatának könnyebbé tételébe és rutinos fejlesztők óriási csapata érhető el a neten, akik szívesen segítenek. Emellett a CD-n található leírás is igen részletes és érthető, tele világos példákkal. A másik nagy csapda, hogy ez kereskedelmi program. A Fortune 500 cégek nagy unixos és windowsos alkalmazásainak örökségét viszi tovább. Bár az Omnis jelentősen csökkentette árait, amikor belépett a linuxos piacra, a termék elsősorban közép- és nagyvállalatok számára szánták. Ebből következően minden egyes ügyfél gépére meg kell vásárolni a futtatómotort. Ez csekély összeg, mindössze tízdolláros nagyságrendű, de ezért nem nevezhetjük nyílt forráskódnak az Omnis Stúdiót. Viszont ez még mindig az ár, amit szívesen kifizetünk, ha nevelésesen rövid idő alatt kell hatékony programot írni.

☞ <http://www.omnis-software.com/products/studio/index.html>

Nicholas Wells (nick.wells@lineo.com) a beágyazott Linuxokat forgalmazó Lineo Inc.-nél a szaknácásadó részleg ügyvezetője. Közel egy tucat könyve jelent meg a Linuxról, a KDE-ről és a Webről.

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

Jellemzők

Gyártó: Omnis Software, Inc.
Levél cím: us_sales@omnis.net
Ár: 149 dollár